

MAGYAR BANYÁSZLAP

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
136 East 17th Street

The only Hungarian Miners' Journal in the United States
New York, N. Y.

CHRISTMAS IN MINING TOWNS

LET US LOVE ONE ANOTHER ON THIS DAY OF LOVE. — A GOOD OPPORTUNITY FOR INTELLIGENT SUPERINTENDENTS.

We extend our heart-felt greetings to our English-speaking readers. It is they upon whom the fate of Hungarian miners largely depends, and we ask them in this Christmas number that they love our countrymen as they in all respects deserve to be loved.

And we also ask love for miners of other races. Let Christmas bring love between the mine workers and the employers in all mining towns and camps; mutual understanding and permanent goodwill lighten the burden resting on both sides.

Manifestation of brotherly love must start from above. On Christmas Day each mine superintendent can show that he does not measure the strength of miners only in horse-power, but that he also considers them as brothers with whose co-operation he hopes to succeed in this life.

Expression of love always finds a ready response in all human hearts. The child responds to the parent's fondling with a warm kiss; and the simple workingman will reach out with all the feeling there is in him for the extended right of his superior.

Give the miners something more precious than money. Give them a little sympathy, a little friendliness, a little warmth of feeling. Money will buy brawn and muscle, but only friendship can win the good-will of the workingmen.

During the last few years a new spirit arose between the employers and the working people. The two sides are no longer hostile foes; they talk with each other as the two great factors upon whose welfare depends the future of commerce and industry, and the situation is capable of further improvement.

Real friendship and perhaps even love, is possible between employers and employed; and if this ideal state of affairs is once realized both sides will profit immensely.

Let mine superintendents take the first step. If they will extend the right hand of friendship toward the hands roughened by hard work under them, they will see what a warm sake will be the reply.

Make Christmas trees in all camps for the miners and their families.

Give a few inexpensive presents to the children. And a few friendly words to grown-ups will cost nothing and still be a most precious gift. We are bound together by inseparable ties, and although there are differences between us we are all brothers.

Show the miners that they are not looked upon merely as cogs in a wheel, but rather as co-workers in a great industry, as men who reckon and who must be reckoned with. Make them feel that all who work in the mining industry are brothers—members of one great family.

Words such as these will bring tears in the miners' eyes. They will gladly respond in kind and will do all in their power to work for the best interests of the operators.

Such Holiday celebration are already held in a few scattered towns. From these places our readers always write to us after Christmas. They point out with pride that in their towns the miners are looked upon as men and are much thought about on Christmas Day.

We should like to receive letters of this kind from all towns. Hold Christmas celebrations in all camps, get nearer to the heart of the workingmen from the. It costs so little: a few dollars and a little—good will.

The immigrant miners are unusually moved when taking part in these celebrations, and the memory of the occasion lasts. They are far from home; and the days they spend here are so empty, so lonely, so uneventful, and they miss their loved ones so much that the Holidays ought to be made to mean something to the miners if only for their sake.

They only feel so happy of the consciousness that Santa Claus did not forget about them, and that they have relations to somebody, somewhere. A few friendly words would really bring as much joy to them as if they came from above.

Managers, and superintendents please take our words to heart. Bring a little joy to your men on Christmas Day, and you will see what good and noble feelings are aroused by giving a few happy moments to lonely people, and what a good policy it is to win the gratitude of your workingmen.

Carry love into every mining town; kind-hearted people live in every house in the town. Begin the new year with the greatest asset it is possible for an employer to have—the good-will, the gratitude and the friendship of the workingmen.

We wish a merry Christmas to all people whose hearts and souls are still sensitive to the higher spiritual beauties.

ORIZKEDJUNK A

SZÉLHÁMOSOKTÓL

KATO, PA. — Egy ottani bajtársunk, Oroz Ferenc hívta fel a Magyar Bányászlap figyelmét a képnagyitással foglalkozó híreinkre, akik egyre szertelenebbül gázrágálnak a magyar lakta bányatelepek közt. Elviszik a legkedvesebb emlékeket a háztól, előlegeket vesznek fel a képre s a legtöbbszór semilyen, de néha sílány, használatlan nagyított képet küldenek utánvéttel.

KARÁCSONYI FOHÁSZ

Mi Atgánk Ursten, ki vagy a mennyekben, hozzád fordulunk alázattal, s arra kérünk Téged mi földet turó szegény bányászemberek, hogy hallgasd meg a fohászsunkat szent karácsony napján; hiszen Te előled nem zárja el a bányatele az alázatos szegény emberek szívből jövő imádságát.

Szertellesség meg a Te neved Urunk, s isteni Fiad szent nevében egyesüljenek újból a megalázott emberek a Krisztusi szeretetben, hogy csalamikor újra békeség lakozzék e földön a jó akaratú emberek meglebzt szívében.

Jöjjön el a Te országod, amelyben a földi halandók nem gyűlölnék egymást, amelyben a gyarló emberek is megférnének egymás mellett, s nem gyilkolnák székesszámra az ártatlanokat, hogy földi húságoknak szerezzék érvényt.

Legyen meg a Te akaratod Urunk, mert Te csak jót akarhatsz az emberiségnek, s mert az emberek is azon akaratot lesznek mindannyian rövideken. Ne higgy Uram annak, amit e földön látsz, ne higgy a harcoló és harcot prédikáló embereknek, ne higgy a véres ágyuknak és a gyilkoló fejtörőeknek; esdte kérünk, ne higgy a halál-angyal jelentésének. Nézz Uram az emberek szívébe.

Miképpen a mennyben, azonképpen itt a földön is békét, isteni áldott békét kíván minden ember. Gyász van Urunk, a lelkiünkben, s keserves alázattal fő bántakünneket sir az összetört emberiség, amiért hogy fejtört emeltünk egymásra.

Minden nap a kényerünket add meg nekünk Urunk! Add meg másoknak is, add meg az egész emberiségnek, hogy többé ne fejtörrel csavarjék ki ki egymás kezéből. Add meg a harcterek vérben járó, sebzett lelkű katonáinak, az elesett hősök síró árvaiknak, szegény özvegyeinek; és add meg azt a szibériai halálmezőn halódó szegény, szeretett, édes jó magyar testvéreinknek is.

Es bocsásd meg a mi vétkeinket Urunk! Bocsásd meg az emberiség szörnyű vétkeit, bocsásd meg, hogy felrugtak a tanításaidat és elfordultak a Te Igéditől; mikor bűnös lélekkel, bomlott agyvelővel fejtört emelt az emberiség egymás ellen. Bocsásd meg Urunk, amiképpen mi is megbocsádtunk az ellenünk vétetteknek, akik szintén megbűnhődtek már az elvakultságukat és akik velünk együtt megtépelt lélekkel fekszenek ma a tábad előtt.

Es ne vigy mind a kísértetbe Urunk! Ne engedd, hogy a gonosz indulat töltse hatalmasodjék e földön, ne engedd, hogy az emberi gyarlóság tovább mutassa a vértel kiert utat, amely mindnyájunkat, az egész emberiséget a pusztulás felé visz.

Szabadíts meg a gonosztól Urunk. Méltatlanok vagyunk a Te igrálmadra, mert testvér-veért láttuk el a bethelmei igéket a földről, de mégis bízza-bizunk mi az erendend Szereteten és kérve-kérünk, szabadíts meg minket a gonosztól. A rettenetes nyomorúságtól, a marcangoló ezer sebtől, amit egymáson vágunk nap-nap után a küzdő emberek; szabadíts meg minket a háború rémétől. Küldd el nekünk csak még egyszer Bethlehem áldott csillagát, hogy újra ragyogjon a bölcsék előtt és hozza vissza ismét a jó akaratot a bántódó emberek összetört szívébe.

Amen előtt engedd Urunk, hogy bizakodva imádjuk Benned a Magyarok Istenét s kérve-kérünk, mentsd meg nekünk Szent István országát. Tekints arra a gyászos darab földre, ahol az emberek legjobbjai szívesen halnak meg a mi drága, szent Hazánkért; tekints a gyász és kesere Kárpátok-alatti országára, ahol mi mindig bizakodva emeljük szívünket az Isten oltárához, és ahol a cseccszópó kis gyermek is életét kész adni a szeretett Hazáért.

Add Urunk, hogy az a drága darab föld épségben kerüljön ki a millió fájdalom borzostó vértengeréből, hogy újra viszontlássuk, szabad magyarként, a Magyar Hazát.

Amen.

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván a magyar bányászoknak és a Magyar Bányászlap olvasóinak,

HIMLER MARTON
és a M. B. L. szerkesztősége
és kiadóhivatala.

NE MÁSZKÁLJUNK

NYUGTALANSÁG A BANYATELEPEK KÖZT. — A KARÉ HANY BEALLTAVÁL MEGKEZDÖDÖTT A MUFFOLÁSOK IDŐSZAKA. — NEM ERDEMES HELYET CSERÉLNÍ, MERT MINDENFELÉ EGYFORMA A BANYASZNP BAJA.

Megint költözöknek a magyar bányászok. Telve a bányavidék vonatjai helyet cserélő magyar emberekkel, telve a posták elmet váltóztató magyar bányászok irásával, akik megint nagy csapatokban indultak neki, hogy más államban, más telepen próbáljanak munkát és szerencsét.

Sok-sok tízezer dollárt elutasztak az utolsó két hónapban és ha nem szünek meg a mászkálás, még nagyon sokkal több dollárt el fognak utazni a következő hetekben a magyar bányászok, akik plét cserélnék, mert most náluk kevés a vasuti kocsi.

Szöbészéd után, gazdátlan hír nyomán utra kelnek, tízezekben fizetik el a nehezen szerzett, drága dollárokat, hogy olyan helyre akadjanak, ahol minden nap dolgoznak.

Mert van ám olyan hely is. Némelyik héten: szerencsés volt egy, egy bányatelep és kapott elég kocsit, hogy minden nap dolgozók s vízi aztán a hír szörnye a szerencsét, hogy azon a plézen mindennap dolgoznak.

Mikor a vándoruton levő magyar megérkezik a minden nap dolgozó pléze, akkor látja, hogy ott is élnek a káré hiányt, hogy ott is csak négy-öt napot, ha dolgoznak általában egy héten.

Ne mászkáljunk hát, magyar bányászok! Nyugodtan viseljük el az újabb hízen szakadt bajt a flaci-hiányt, hiszen ugyis ráfér minden munkás emberre egy-két nap pihenés egy héten.

A mult nyáron dolgozott minden magyar bányász jóval többet mint a gyári munkás, megérdemli hát valamennyi, hogy a télen pihenessen minden héten két napot egy helyett.

Meg aztán a költözéssel ugy sem segít a baján senki emberfia. A vasuti kocsi-hiány országos baj most az Egyesült Államokban mindenfelől panaszokodnak, hogy megakad az ipar és a kereskedelem, mert nincs elég forgalmi eszköz, nem jobb tehát sehol a bányász helyzete.

Meg aztán ha véletlenül rá is találunk egy olyan helyre, ahol minden nap dolgoznak, mert olyan is van egy-egy ritka vidéken, mi a haszon?

Elmozg az utazásra harminc-ötven dollár, elmulasztunk egy hetet a munkában, elcseszünk az a drága pénzén vett szerzőmst s az új plézen aztan vessünk szintén drága pénzért s hozzá fogunk minden nap dolgozni.

Nyolc-tíz heti állandó munka után aztán esetleg behozunk az elmulasztott időt, az elutazott pénzt s csak akkor látnánk igazán hasznát az állandó munkának. Akkorra lehetséges, hogy azon a telepen lesz rossz a kocsi-szolgálat lehetséges, hogy akkorra a másik plézen mulik el a baj és jobb lenne megint a régi helyen lenni.

Mert visszamegyünk legközelebb a régi helyre. Az utazgatásnak rendesen a visszatatás a vége s jó esomó pénz elköltése után oda

térünk meg, ahonnan elmentünk — csak hogy szegényebben.

Gondoljuk meg tehát jót a dolgot, bányászok, mielőtt egy-egy üres munkanap miatt helyet változtatunk, mielőtt plét megynünk keresni, s számítsuk ki magunknak, hogy mibe kerül az utazás mulatsága.

Ezer meg ezer derék magyar bajtársunk van, akik esztendő óta vágják a szent szerte nagy Amerikában és nem bírnak soha zöldágra vergődni, akármilyen józan életet is élnek mindenkor, mindenhol.

Az a baja a legtöbbjének, hogy nincsen nekik nyugtak, hogy állandóan költöznek, hogy mindig a jobb helyet keresik, ahol állandóan több a munkanap, többet lehet keresni s nem jutnak semmire Beteljesül rajtuk a magyar kösmondás, hogy aki sokat markol mindig keveset fog.

Ne zúgolódjék senki tehát, ha a telepen most a munka egy-két napal megcsúszott, ha a vasuti kocsikat rendetlenül kapják, és ne bígyjenek minden köza hírenek ha arról hallanak, hogy valami másik, messze plézen jobban meg a munka.

Maradjanak vesztig, pihenjenek, mikor muszáj pihenniük és lássák be, hogy ezen a bajon sem utazgatással, sem másként segíteni nem lehet.

A vasuti kocsi hiányának járulárban valószínűleg vége lesz s akkor azok lesznek előbbre pénz dolgában, akik a helyükön maradtak s nem azok a magyarok, akik most a vasuti társaságokat gazdagítják a megtakarított dollárokkal. Van azoknak elég pénzük anélkül is!

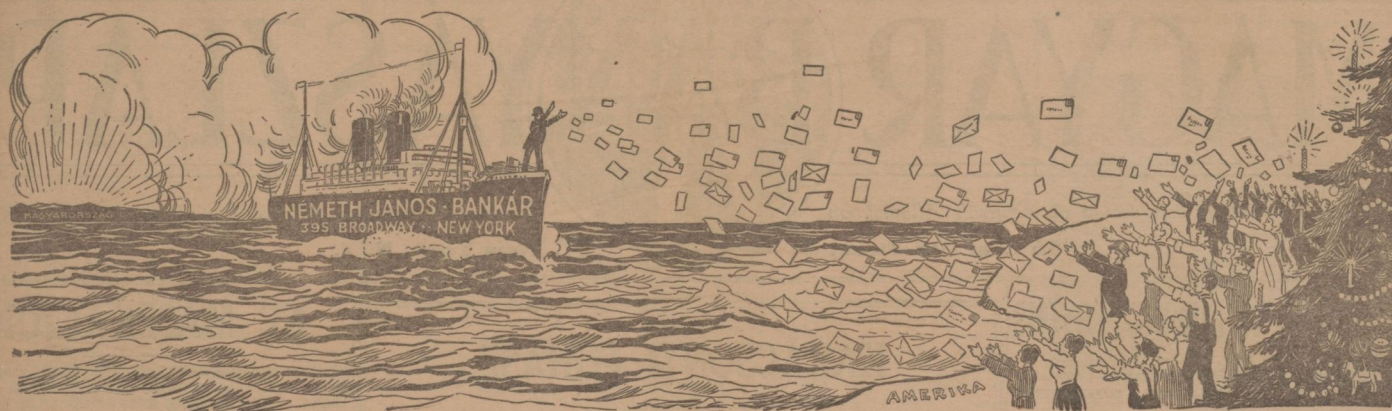
ORIZKEDJUNK AZ

EMBERFOGÓKTÓL

A mult heti lapszámunkban egy wideni emberfogótól óvunk a magyar bányászokat, most meg arra kért benűnket egy pár bajtárs, hogy Harsányi József, berwindi emberfogóra hívjuk fel a magyarok figyelmét. Harsányi néha az özevgyek és árviak javára kollektál, néha pálinkára vess fel rendeltetéseket az emberekől (s mit persze soha nem szállít, mert nem is lehet) de akármilyen ügyben kér és kap pénzt a magyaroktól, mindenképpen a bányász huzza a rövidlebet. Minthogy jó viszonyban van egy-egy hatósági emberrel, könnyen rá tudja szedni őket, hogy büntessék meg valamit el nem követett bűnét az angol nem tud és így védekezni sem bíró magyar embert s lehet s vállolt akármilyen ártatlan, lehet el rá akármilyen jóhiszemű ember, mindig a magyar veszt ott ahol a Harsányi keze van benne a dolgaiban.

A berwindi bányatársaság valószínűleg nem tud ezekről az üzelmekről, különben valószínűleg régen megszabadította volna Harsányitól a vidék magyar bányászait.

LEVELEK AZ Ó-HAZÁBÓL!

Karácsonyi ajándék az amerikai magyarságnak.

Karácsony napján, a mikor a megváltó SZERETET örökkévalóságának jelképezésére kigyúlnak az apró gyertyácskák a SZERETET örökzöld fáján, nem elég pusztán jókívánságokkal felkeresni azokat, akik hozzánk legközelebb állnak.

Én sem elégszem meg azzal, hogy az amerikai magyaroknak ószinte szívvel, becsületes magyar szeretettel kívánjak boldog ünnepeket, hanem jókívánságaimhoz hozzászálom azt, a mi igazán boldogság fog tenni minden magyar Amerikában, a kinek öreg szülei, hűséges hitvese, szerető gyermekei, rokonai vagy jó barátai vannak az óházában.

A nagy óceán, a mely eddig hatalmas hajók közvetítésével összekötötte az amerikai magyarságot szülőhazájával — Magyarországgal, most Anglia kegyetlensége folytán elválasztja az Amerikába szakadt magyart — az otthonlevőktől.

Nem tudtunk levelet, hírt vagy írást kapni tengerentúlról. Leszedték a postát az angolok minden hajóról és ezzel kínzó fájdalmat, tenger aggodalmat okoztak a hazagondoló, otthonról üzenetet váró amerikai magyarságnak.

Ennek a rettenetes, mardosó bizonytalanságnak vettem én véget, a mikor óriási áldo-

zatok árán láthatatlan hidat emeltem a két világrészt elválasztó óceán fölé lehetővé tettem azt, hogy

MINDEN AMERIKAI MAGYAR LEVELET, ÍRÁST KAPHAT EZENTUL AZ ÓHAZÁBAN ÉLŐ SZERETTEITŐL.

Ez az én karácsonyi ajándékom, a mely a jó kívánságaimat kíséri és a mely bizonyára boldogságot, örömet fog hozni minden amerikai magyar család otthonába.

VEGYE TUDOMASUL MINDENKI, hogy aki általam küldt pénzt az óházába, az én közvetítemmel egy levelező-lapot fog kapni az óházában élő családjától, illetőleg attól, akinek a pénzt küldötte, amelyen a címzett nemcsak a pénz kézhezvételét ismerheti el, hanem megírhatja mindazt, amit a pénz küldőjével közölni akar.

A LEVELEZŐ-LAPOT A PÉNZNEK ÁLTALAM TÖRTÉNT ELKÖLDESETŐL SZÁMITANDÓ 8—10 HÉTEN BELÜL MINDENKI MEGKAPJA, és a levelezőlap beszerzéséért semmiféle költséget nem számítok.

Fogadja az amerikai magyarság karácsonyi ajándékát oly szeretettel, amely szeretettel én azt átnyújtom.

NÉMETH JÁNOS BANKÁR

volt császári és királyi konzuli ügynök

395 Broadway,

1597 SECOND AVENUE,
NEW YORK, N. Y.
227--10 AVENUE
NEW YORK, N. Y.

1416 SOUTH BROADWAY
ST. LOUIS, MO.
1361 GERMANTOWN AVE.,
PHILADELPHIA, PA.

New York, N. Y.

150 SECOND STREET,
PASSAIC, N. J.
2411 MISSOURI AVENUE,
EAST ST. LOUIS, ILL.

MAGYAR BANYÁSZLAP

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

136 East 17th Street, New York

Telephone: Stuyvesant 1964.

As egyedül magyar bányászlap az Egyesült Államokban The Only Hungarian Miners Journal in the United States

Szerkesztő HIMLER MARTON

Editor MARTIN HIMLER

Előfizetési ár: Subscription Rates:
Egyesült Államokban egy évre \$1.00 In the United States \$1.00
Külföldre .....\$1.50 Abroad. \$1.50

Megjelenik minden csütörtökön Published Every Thursday

Published by the Hungarian Miners' Organ Publishing Co. Inc.

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak. The Hungarian Miners Journal is written for miners, of miners by miners. Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Mister Vass mint bányász-szakértő.

VASS REZSŐ KÖNYVE A MUNKÁS HELYZETÉRŐL. — SZAK-ÉRTŐNEK CSAPOTT FEL A BANYÁSZ-ÜGYEKBEN. — MI A BAJ A BEVÁNDOROLT BANYÁSZOKKAL.

Vass Rezső bondtowni, Va. magyar közgyűzőnek megbízták a kompániát feje, hogy német nyelvű bányász, és könyvet adott ki angol nyelven, amelyben jó tanácsokkal szolgál, hogy miképpen szerzenek minél nagyobb számban bevándorolt bányászokat.

Hát Amerika szabad ország és Vass Árpád Rozsó urnak joga van könyvet is kiadni, meg tanácsokat is osztogatni, ha már olyan nagyon busul a feje, a hon állapotán; nekünk is meg van azonban a jogunk hozzá, hogy egy-egy dologra felhívjuk a Vass ur figyelmét ezzel a kérdéssel kapcsolatban, hogy a legközelebbi könyvéből ne felejtse ki bizonyos dolgokat.

Mi nem tagadjuk hogy az Egyesült Államok bányáiban nagy a munkahány, s elismerjük azt is, hogy a két Virginiában a null nyáron kétszer annyi bányász keresett volna kenyert, mint a mennyi ott volt; de mint mindig, úgy az ottani bányász-hiány is meg van a maga jó oka, — azt ajánljuk most a Vass ur figyelmébe.

A két Virginiában az utolsó két-három évben a viszonyok tagadhatatlanul nagyot változtak és nemcsak a munkabér emelkedett meg, hanem a bányászok is emberszerűbbek lettek, úgy, hogy alapjában véve egész becsületesen meg lehet a két Államban a bevándorolt bányász.

Mégis egyre csökken mindenütt a számk. Elmennek csapatostul és a dírtól szállított új emberek sohasem fogják a bevándorolt munkasort pótolni a virginiai szén mezők fejlesztésében.

Elmennek azért, mert évek múlva sines látszat a bevándorolt bányász népség munkájának, mert nem képesek a kereset fölétele megtakarítani s mert végül is nem a kereset nagysága, hanem a félre tett kis tőke a fontos a bevándorolt életében.

A keresetük meglehetősen, az élet módjuk nem pazarló, a jószáguk nem utolsó, még sem tudják a pénzt megtartani, mert elveszik tőlük — a honfitárs hiánkt.

Még csak nem is mindig az utazó hiánkt! Elveszik azok a bevándorolt hiánkt, akik köztük élnek, akik rajtuk élnek, akik semmittevéssel szorítják a vagyonukat a bányatelepek népei közt és akik olyan lelketlenül szívják éveken keresztül a vért a bevándorolt bányászokból.

Százezerre megy csak egy év alatt is a hiánkt által elrabolt és elcsalt nagy pénzösszeg s a bányászok alig tudják, hogy hová lett a keresetük, mikor egy évi szorgalmas munka után azt veszik észre, hogy nincs félretett pénzük.

Ne új munkások vigyének a bányatelepekre, hanem azokat igyekezzek először megtartani akik most ott vannak s meg látják hogy jobb üzlet az a kompániának.

Nézzünk utána a bányászok dolgának, törődjenek valamit az életükkel, a bajukkal és igyekezzek megvédeni őket a szélhámos honfitárs-uraktól.

Munkaviszonyok a bányák közt.

A KEMÉNYSZENESEK FOLYTONOS ÜZEMZAVARAI. — KÖZÉP PENNSYLVANIA BEREMELÉSE. — MILYEN HASZNOT HUZNAK AZ ILLINOISI BANYATULAJDONOSOK. — AZ OKLAHOMAI SZERZŐDÉS.

Mintha átok ülne a keményszén vidék felett hónapok óta, folyton egyenletességre, munkázavarról, sztrájkokról és küzdelmekről kell írunk, ha velük foglalkozunk.

December 9-én sztrájkba léptek a Lehigh Coal & Navigation bányászai a négyes és ötös számú bányáknál, mert egy pár ember a júni jelvény nélkül jelent meg a bányára szajánál, hogy a munkához fogjon. Az újabb jelvény sztrájk remélhetőleg nem fog soká tartani, de nem hiszük, hogy megér a szervezetnek annyit, mint a mennyit a nyolcászó ténlegesen kárhózatott munkás elvesztett keresete ki fog tenni.

December 7-én a Robertsdale bányák munkásai visszatértek a munkához, amit hónapokkal ezelőtt abbahagytak s így ott pár emberre megerősült a nyomorúság.

A Delaware, Lackawanna & Western vasúttársaság bányái, vagy népies nyelven a Lackawanna bányák munkásai meggyeztek abban, hogy az összes panaszokat a szerződésben megállapított panasz-bizottságok elterjesztik és véget vetnek a nap-nap után megújuló apró helyi sztrájkoknak egy-szersmindenkora.

Igy a panasz-bizottság fog foglalkozni a Coalbrook telepen sztrájkba lépett 16 motoros ügyfélre is, akik a sztrájkjukkal ezeröt-száz embert akadályoztak meg a munkában, a követelt 4 cent óránként.

Shenandoah telepen a szervezet ottani lokáljának van baja a központi vezetőséggel, mert a központ kizárta őket a szervezet kezéből, illetéktelen sztrájkkegyelvezése miatt. A lokál tagjai eddig nem kevesebb, mint tizen-9000 dollárt fizettek be a szervezet pénztárába s ezek után igazán nem lehet velük ilyen kurtán-furcsán elbánni. Az ügyüket a törvényszék vitte s bíróság akarják az elnököt a kizárástól eltávolítani.

December 6-án véres verekezés szüszerezett hars volt a sztrájkoló bányászok és a Saltburg Coal Company kompánia rendőrei közt, amiről lapunk más helyén emlékszünk meg bővebben.

A Közép-Pennsylvániában követelt egy harmadrész javát a Rowland bányákban már meg is adták, de a bányászok szövegkezte, amelynek Rowland is tagja, beperelte Rowlandot s azt vitatják, hogy ő nem adhat javítást a bányatulajdonosok szövetkezetének a jóváhagyása nélkül.

Rowland képviselőnek (congressman) lépett fel és a választások előtt adta a javítást, amit általi megszerezte magának a bányászok szavazatát. Most aztán az azal is gyanúsítják, hogy ő maga biztatja a többi tulajdonost a perelésre, hogy így bujdi ki a magasabb munkabér fizetése alól.

Nem lehet tudni, hogy ebből mi igaz, de az egyhármad fizetés javítása a bányászokat megilleti, mert a szén árát is alaposan felárólták és mert a meglehetősen felfuvalt mindenfelé legalább egy-harmadrészt. Nincs is benne semmi kétség, hogy ha a vasuti kocsik hiánya elmulik és a munka ismét zavartalanul folyik tovább mindenfelé kikiűrik a bányászok a tisztességes béremelést.

Somerset megyében a sztrájk tart tovább változatlanul s a bányászok kiküldik a jelentést, hogy negyven munkással rendelkeznek. Ezek a jelentések most már teljesen magukon viselik a hazugság bélyegét, mert hiszen múlt sztrájkjukkor dolgoztak, ha minden héten csak egy emberrel emelkedett volna is a sztrájkőrök száma náluk, ma több ember lenne, mint a mennyit foglalkoztatni tudnának. Az igazság az, hogy ezt a rég folyó sztrájkot vagy egyik fél sem, vagy a munkások fogják megnyerni, de semmi esetre a bányatulajdonosok, a kiknek az álláspontja igazságtalan, indokolatlan és lelketlen.

Azok, akik most ott sztrájktról munkát végeznek, leveleket szöktetnek néha írni hozzáik, hogy milyen jól fizetik őket, de elfelejtik, hogy a jó fizetés fejében csak a munkájukat, hanem a tisztességet is eladták s hogy ha a sztrájk véget érne, azonnal visszafizetnék a régi nyomorúság.

Burdosok és gazdák figyelmébe!

Minden békésülde nélkül szert lehetek egy dologra, mert hogy dolmányunk megismerésük, elvárásunk, hogy 500 darab NÉGYES szelvényért külön bérleket egy remek kiállítás, kiértékelés dolmányunk bármilyen rekordot eljárszat.

MINDEN CSOMAG

Négyes dohány

egy ilyen szelvény tartalmaz. Foglalkozó tehát azonnal a négyes dohány pipák s az innepre kínálat összegyűlt a szelvény szelvény.

Különbő ajánlat

Aki 50 csomag NÉGYES DOHÁNYT rendel 87.50-ért, annak egy finom borotvát vagy két, aki 100 csomagot rendel 81.00-ért, annak egy anker szelvért, aki 200 csomagot 83.00-ért, annak egy vasuti munkás óráját vagy egy faragott talpát pipát, aki pedig 400 csomagot 86.00-ért, annak a fantasztikus DALOLÓKÉPET küldjük meg ajándékba.

A szállítási költséget a dohány után 600 méterrel beüli mi fizetjük.

A címet írja így:

Jakab és Társa

423 E. 5th St., New York

MAGYAR

KÉP., FÉNYKÉPNAGYÍTÁS ÉS KÉPMA VALLAT.

187 W. 101st ST. NEW YORK

Képek és kárpátok mindenféle nagyságban, jutányos árban kaphatók.

— Pontos kiszámlázás. —

Mit fog vásárolni Karácsonyra?

EGY CSOMÓ EGY VAGY KÉT DOLLAROS AJÁNDÉK NEM ELÉGIT KI SENKIT S MÉGIS SOKBA KERÜL. MIERT NEM VÁSÁROLJ VÁLAMIT, AMIVEL EGYSZERRE MAGAT ÉS MINDENKIT MEGAJÁNDÉKOZHAT.

FONOGRAF TULAJDONOSOKNAK:

A MI VALÁSZTERUNK EGYIKÉ A LEGNAGYOBBIKNAK EGESZ AMERIKÁBAN. RENDELÉSEKET AZON A NAPON SZÁLLITUNK, AMIKOR MEGKAPJUK.

ÍMEZEN NYOLC ARÉNYEZÉSKART.

- E 2978 (Este a lövésárólak.)
- (Eskélyvár.)
- E 2979 (Kunavov bevétele után.)
- (Eldőruán az olasz határon.)
- E 2906 (Ide, ide, gyere ide. (Csárdás.)
- (Egy királyos levélpapír. (Hallgatd.)
- E 2907 (Gőz dolga van a huszárnak. (Csárdás.)
- (Csikorgós, kopogós. Ide-oda dőlőgelek. (Csárdás.)
- E 2754 (Vén cigány. I-ó rész. Bartók Matild zenekar kísérettel.)
- (Vén cigány. II-ik rész. Bartók Matild zenekar kísérettel.)
- E 2755 (Ha meglátom elkerülöm Bartók Matild (Róssalimbó. Bartók Matild.)
- E 2805 (Nem nyúl sziv a bakza szive. énekl. Bartók Matild.)
- (Daxlu Foxlu. Anelli Solti Hermina.)
- E 2807 (Hymnus. Munkácsy Olga cigányzenekara (Róssalimbó. Munkácsy Olga cigányzenekara.)
- E 2808 (Egyenben egyszer voltam csak holdog. (Eg a kunyhó. Munkácsy Olga cigányzenekara.)
- (A bihari határfele. Megy a gőzös lefele. Munkácsy Olga cigányzenekara.)
- E 2809 (Ritka buza, ritka ár, ritka rozs. Munkácsy Olga cigányzenekara.)
- (Kék Duna keringő. Marimba zenekar. énekl. Király Ernő cigányzenekar kísérettel.)
- E 2904 (Ha kimegyek a temető mély árkaiba. (Aki nem szilárd meg soha. (Hallgatd.)

Pittsburghi lakosoknak:

Karácsonyi az üzletünk nyitva lesz minden nap este 9-óráig. Júlíán és látogatson meg bennünket.

Mi beszedünk magyarul és otthonosan fogja magát érezni nálunk.

Pittsburgh Phonograph Company
1331 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Miért a legfontosabb a kis baba első éve?

Amiért, mert ez évben nő a leg-gyorsabban és vigyázzunk kell, hogy ez a növekedés és egészséges legyen. Ha nem szoptatjuk a gyermeket, ha a teje nem jó neki, használja ezt a tejet:

Gold Bond BRAND CONDENSED MILK

THE ORIGINAL

Es egy erőadó elme, amelyben minden megvan, ami a kis baba növekedés és fejlődéséhez szükséges.

Válgja ki ezt a szelvényt most és küldje el címre:

Borden's Condensed Milk Co.

New York City, N. Y.

Es kap egy magyar-angol használati utasítást és egy 52 oldalas könyvecskét a "Kis Babák Jóté" felől, amely megtanítja a gyermek nevelését.

Név: .....

Cím: .....

M. B. Dec. 21.

GYENGE GYERMEKEK ELTETŐJE.

Kopp's Baby's Friend Co., a melynek csodálatos gyermekgyógyszere, a "KOPP'S" 40 év óta millió gyermek életét mentette meg. Mrs. George Riktor, a ki 1102, East Fort Ave., Baltimore, Md., lakja, az alábbi levelet kapta:

"Több, mint két évig használtam "KOPP'S"-ot a gyermekek barátság s mondatom, hogy ez valóságos életetője a gyenge gyermekeknek.

"KOPP'S", a gyermekek barátja 25 és 50 centes üvegekben minden gyógyszerárban kapható.

Ha lakhelyén nem kaphatja, küldjön két 50 centes üveget 1 dollár az alábbi címre:

KOPP'S BABY'S FRIEND CO.

No. 18 Kopp Building.

YORK, PA.

Csak ezzel az aláírással valódi.

A valódi

HABORUS TÉRKÉP

Csak most jelent meg

EGYEDULI ÉRTELMES HABORUS TÉRKÉP.

Tartalma az összes európai Államokat, Olaszországot is.

Küldjön érte 25 cent

bélyeg.

Kérjen nagy képes árjegyzéket AMERIKAI LEGNAGYOBB MAGYAR AKUHAZATOK

EMIL NYITRAY

77 FIRST AVENUE,

NEW YORK, N. Y.

Kérje ingyen nagy képes árjegyzéket, ha bármilyen hangszere van szelvény, melyet kizárólag nálunk kaphat a legújabbabb a legelőbb.

JUTANYOS ÁRAK.

Pontos kiszámlázás. — Ügyvezető JAVÍTÁSOKAT IS ELFOGADOK.

John Koleszár

515 E. 6th St., New York, N.Y.

KARÁCSONYTÓL KARÁCSONYIG.

Karácsony napján, a szeretett öröklényeségű nagy ünnepén, amikor minden ember föl-szabadítja magát a hétköznapi gondok tömegétől és visszafelé néző gondolataiban csendes merengéssel azokhoz simul, akik hozzá legközelebb állanak, akikkel a lelke forrott össze, — én elsősorban az amerikai magyarrá, az én nagy családomra gondolok. Hiszen ha nem is közvetlenül, de közvetve a hozzám naponta beérkező ezer meg ezer levél útján az én magyar honfiktársaimmal vagyok együtt az esztendő minden napján. Amikor leveleiket bontogatom és olvasom az írásait, hogy megbízatásuknak eleget tegyek, úgy érzem, hogy bennünket nemcsak üzleti kapocs köt össze, de a szeretet, a megértés és a kölcsönös bizalom mindeneknél erősebb láncszeme.

Ez az érzés és ez a meggyőződés bátorít fel arra, hogy ilyen meghitt bizalmas hangon szöjjek a magyarsághoz és ilyen meghitt bizalmas hangon — az igaz szeretet hangján, — kívánjak Amerika minden anygyarjának szent karácsony ünnepén boldogságot, békességet, „rágyaiknak, reményeiknek teljesülését, jó munkát és egészséget, hogy szorgalmasan dolgozva, maguknak és családjuknak vagy az otthonlevőiknek gondoktól mentes életet biztosíthassanak és becsületes munkájuknak gyümölcsét teljes meglegedettséggel fogyasztthassák.

Ünnepnap csendjén az ember, különösen az olyan ember, aki nem magának, hanem az összességnek él, saját magával is számadást szokott tartani, hogy megállapítsa, vajon eleget-e kötelezettségének, eredményesen teljesítette-e a hivatását.

Magamról kell beszélnem, önmagam előtt és az amerikai magyarság előtt akarok beszámolni munkásságomról és így csak természetes, hogy elfogultt vagyok, pedig érzem, hogy minden szerényletlenség nélkül büszke lehetek arra, amit tettem, amit az amerikai magyarság érdekeinek a szolgálatában elértem.

Karácsonytól, karácsonyig egy esztendő mult el tele megpróbáltatással és leggyözegetlennek látszó nehézségekkel, akadályokkal. Különösen a pénzküldés terén voltak legsúlyosabban érezhetők ezek az akadályok. Az angol blokád kegyetlenségében nem ismert határt. Nem elégedett meg a hadi dugárunk elkobzásával, nemcsak Magyarország és Németország testét akarta elpusztítani, hanem a lelkébe, a szívébe is törte döfött, amikor a postát szállító hajók mindegyikéről leszedte a leveleket. A posta állandó elkobása rendkívül megnehezítette, azt mondhatnám, hogy majdnem lehetetlenné tette a postai pénzküldést.

Nagy munkával és anyagi áldozatokkal megteremtettem azt, amit előttem nem csinált meg senki: MEGTEREMTETTEM A SZÖRGÖNYI PENZKÜLDÉST SZIKRATÁVIRATI

RATI UTON és így a világ legnagyobb fel-federését, a szikratáviratot az amerikai magyarság és Magyarország érdekeinek a szolgálatába állítottam.

A SZIKRATÁVIRATI UTON VALÓ PENZKÜLDÉSNEK ALTALAM MEGTEREMTETT S TÖKELETESÍTETT RENDSZERE ÓRIASI NEPSZERÜSÉGRE TETT SZERT, ELANNYIRA, HOGY MA MÁR MINDEN SZAMOTTEVŐ PENZKÜLDŐ BANKAR ÉS BANK, NEW YORKBAN CSAK UGY, MINT A VIDEKEN, MEG AZOK IS, KIK A SZIKRASÖRGÖNYI PENZKÜLDÉST ELEINTE ELLENÉZTEK, MERT NEM TUDTÁK MEGCSINÁLNI, — AZ EN PELDAMAT KÖVETTEK, AZON AZ UTON HALADNAK, AMELYET EN MUTATTAM ÉS SZIKRATÁVIRATI UTON KOLDENEK PENZT AZ O-HAZABA.

És megtettem még azt, hogy ez év júniusában, amikor a legerősebben dolgozott az angol blokád, azoknak, kik velem küldtek pénzt, beszereltem a címzett sajátkezü aláírásával ellátott nyugtát.

Soha eredménynek egy ne mörültem, mint ennek. Soha sikerre olyan büszke nem voltam, mint erre a sikerre. Nem azért, mert újra bebizonyítottam, hogy minden gondolatom, minden munkám az amerikai magyarságé, de mert a szikrasörgönyi pénzküldés megteremtése által lehetővé tettem a milliók beözönlését Magyarországra, szülőhazámra és ezáltal sok ezer szenvedő és nélkülöző magyar családnak megkönnyítettem elviselni a háború megpróbáltatásait.

Meglegedéssel tekinthetek tehát vissza az elmúlt esztendőre. Azzal a meglegedéssel, a melyet a kötelességet, felelősségteljes hivatását hűségesen, becsületesen és eredményesen teljesítő ember érez.

Érzem és hiszem, hogy az amerikai magyarság is meg volt elégedve munkásságommal. Érzem és hiszem, hogy még erősebb, még bensőbb lesz a közöttünk és ügyfeleim között lévő viszony. Hogy meg fog növekedni azoknak a tizezreknek a száma, akik KISS EMIL-hez, a magyarok bankárjához fordulnak, nemcsak ha pénzt akarnak küldeni Magyarországra, de minden ügyben, amely pontos elintézését, becsületes tanácsot igényel.

Végül érzem és hiszem, hogy az amerikai magyarok a jövőben is megtisztelnak bizalmukkal, mert így tudom bebizonyítani azt, amit hosszú esztendőnk folyamán bebizonyítottam, hogy érdemes vagyok a bizalmukra.

És mert ezt hiszem, boldog és meglegedett az én karácsonyom is.

KISS EMIL,
a magyarok bankárja
133 Second Avenue,
New York, N. Y.

A világháború.

A BÉKE.

A központi hatalmak olyan drága, olyan áldott karácsonyi ajándékot kínáltak a világnak, amit edve vár száz meg száz millió ember. Ami ebben a világban még soha nem történt meg, ami talán többé sohasem történik, azt megtette a diadalmas négy nemzet a múlt héten. Győzelmi tojópontján békejobbra nyújtották a kezüket a legyőzött ellenség felé a rajtuk áll most, hogy azt elfogadják.

Azért nagyon ne örüljünk előre a korai békének. Még nem biztos, hogy a szövetségek elfogadják a mi béke meghívásunkat, s ha el is fogadják, az még nem jelent békét. Németország és szövetségesei még nem béke-gyűlésre hívták az ellenséget, nem köztölték velük a feltételeket, csak arra kérték őket, hogy jöjjenek össze valahol, semleges országban beszélgetni. Hogy beszéljék meg a helyzetet és adja elő mindkét fél a saját kívánságait és a saját befektetéseit. Azután kezdődhetnek csak az igazi béketárgyalások, mikor már a feltételeket megismerték kölcsönösen. Ha tehát ezt a mostani ajánlatot el fogadják ellenségeink és részt vesznek egy tanácskozáson, amely januárban ülne össze, az még nem jelenti a biztos békét, mert még csak ott tudják meg, hogy ki mit akar. Mindenesetre Németország és a központi hatalmak nagyon helyesen és nagyon emberségesen cselekedtek, hogy a békét felajánlották és meg akarják akadályozni a további vérengzést, mert már ezzel a pusztá kijelentéssel is maguk felé vontozták a semleges államok népeinek a szívét. Még Amerika is Németországot dicsőre most itt-ott, hogy a békéhez az első lépést megtette, pedig azzal nagyon sok van mondva.

Igaz, hogy az itteni lapok piskos aljassággal tájékoztak és kopik a vért Németország ellen és a béke árának a császár fejét, meg minden egyéb ostobaságot követnek, de hát ezek az ordító farkasok semki nem törődik. Mindenki tudja, hogy az itteni lapok a munió gyárak fizetett kutjai, amelyek a háború mellett utatnak mindhalálra, mert addig jön be az országba a véres haszon, a jó arany dollár. De az amerikai polgárok, a becsületes amerikai nép ösztönén örül a közeli békének a elismeri, hogy a négy győző nemzet nemese cselekedett, mikor békét ajánlt. Hogy a békefeltételek mikosodak, azt egyik állam sem hozta nyilvánosságra, nem is ismételték tehát azokat a kősa híreket, amelyek itt-ott egyik-kis lapban megjelentek. A békefeltételek senki nem tudhatja.

Igaz, hogy az itteni lapok piskos aljassággal tájékoztak és kopik a vért Németország ellen és a béke árának a császár fejét, meg minden egyéb ostobaságot követnek, de hát ezek az ordító farkasok semki nem törődik. Mindenki tudja, hogy az itteni lapok a munió gyárak fizetett kutjai, amelyek a háború mellett utatnak mindhalálra, mert addig jön be az országba a véres haszon, a jó arany dollár. De az amerikai polgárok, a becsületes amerikai nép ösztönén örül a közeli békének a elismeri, hogy a négy győző nemzet nemese cselekedett, mikor békét ajánlt. Hogy a békefeltételek mikosodak, azt egyik állam sem hozta nyilvánosságra, nem is ismételték tehát azokat a kősa híreket, amelyek itt-ott egyik-kis lapban megjelentek. A békefeltételek senki nem tudhatja.

A ROMÁN HADJÁRAT.

Románia legázolásában nem csinált szünetet a béke terve. Mackensen vaserélyességgel üldözi a futó oláh-orosz csordát és tíz-tizenkét nap alatt valószínűleg orosz földre sorozta át a vert had romcs-maradványait. Románia két-harmadára a mi birtokunkban van a mi annál is fontosabb, a sok élelmiszer, amit találtak, feleslegesen biztosított az évben a központi hatalmaknak. Még a tavalyi, az 1915-beli buzát is megtalálták hiány nélkül, pedig azt annak idején az angolok megfízették és megvették, de még nem vitték el onnan; az idei gabona pedig, az 1916 évi termés, még javarészből sem volt csépelve, úgy, hogy az is, ez is, a mi kezünkbe került. Állatokkal is nagy mennyiségben hajtottunk el, ami szintén alaposan megfogvatkozott már nálunk.

A ROMÁNOK NALUNK.

Csak most jönnek a hírek, hogy a románok milyen bestialisan viselkedtek, mikor Erdélybe betörték. Az el nem menekült lakosságot irtóztos és leirhatatlan becstelenné megkínosozták, ezeket kivégezték a még felfeszített hullákra is találtak egyik-másik faluban, mikor eltakarodtak onnan az oláhok. A nőszemélyeken hihetetlen sok helyen vetek ocsmány erőszakot, s bár ez a háború már hozzászoktatta az embereket a borzalmakhoz is, meg a kegyetlenkedésekhez is, ezekhez hasonló még nem történt sehol. Ugyanilyen gyalázatos módon jártak el Bulgáriában is az alatt a pár hét alatt, amíg onnan is ki nem verték őket.

AZ OROSZ HATÁRON.

Az orosz fronton most nagy csend uralkodik. A muszájk Románia mentésével vannak elfoglalva és multikori heves támadásokat mindenütt beszüntették, hogy összes erejüket a futó románok újra szervezésének szenteljék. A mieink néha felhasználják a helyzetet és rá-rá törnek a Kárpátok alján lévő muszájk állásokra, de nagyobb hadműveleteket ott már a tavaszig nem igen lehet csinálni.

A BALKÁNI FRONTON.

A bulgár-szerb fronton egyre véresebb harcok fejlődnek ki. A bulgár-német-török kétszázezernyi főre rugó védőcsapattal hétszázezer szerb-francia-angol-olasz-orosz katonával ellátva, de Monasztir bevétele óta nem tudnak előre jutni. Ehelyett halálisan rettegnek, hogy Románia teljes kisorspése után Mackensen rájuk veti magát a nem kételkedik benne senki, hogy akkor az egész dicsőséges vegyes armádiát lesöpri Szaloniki felé a tengerbe.

GÖRGÖRSZAG MEGADTA MAGAT A SORSANAK.

Görögország kénytelen-kelletlen megadta magát a sorsának és leszerelté részben a hadsereget, mert az ott táborozó francia-angol-stb. hadsereg elnyeléssel fenyegette a kis országot. Valószínű, hogy ha majd Mackensen lekerül arra a vidékre, Görögország újra kádat ránt s alaposan vissza fizeti a betolakodott hatalmak szemtelen eljárását.

AZ OLASZ HATÁRON.

Olaszország határára nem történt jelentősebb esemény az elmúlt héten. Borzasztó hidegség van a harcvonal legnagyobb részén, úgy, hogy a katonák jóformán képtelenek lennének támadásokat kezdeni s így egyik részéről sem várható támadás rövidesen.

A NAGY NYUGATI FRONTON.

A francia-belga fronton a múlt héten nagyon ellentünk fordult a hadiszeres és olyan veszteség ért bennünket, amit hiába akarnánk lekicsinyíteni, vagy elhallgatni. Verdun egy részét tudvaleg a németek tartják megszállva, a másik részét pedig soha nem sikerült nekik elfoglalniuk. Most aztán a franciák hirtelen támadást intéztek a németek része ellen s nemcsak két váracstort vettek vissza, de elfogtak több, mint tízezer német katonát is, ami nagyon sokat jelent ebben a háborúban. A németek most sokkal magukat könnyen megadni, vagy elfogatni. Ha tízezer embert elfogtak, akkor ott az ütközést nagyon véres és nagyon erős volt, és legalább is ugyanamennyi meghalt és megsebesült. Huszezer embert veszítettünk tehát el, az pedig nagy szó mostanában. Igaz, hogy a támadást azóta teljesen megakasztották a németek, sőt nagyon kis darabon vissza is szorították a franciákat, de jóvá csinálni nem bírták a dolgot s a veszteség csak olyan nagy maradt.

Az angolok ellenben kikaptak a belga fronton s közülük kétezer a németek fogtak el a múlt héten. Vissza is szorították őket két mérfölddel, s területet többet nyertek az angoloktól, mint tőlük a franciák.

A TENGERTEN.

A tengeren Németország szubmarinái szorgalmasan sülyesztik az ellenséges hajókat. Valóságos halálos rémület vezet Anglián naponta, mert nincs nap most sem, hogy négy-öt hajót víz alá re sülyesztesse. Ha a németek által felajánlott békét jobbat állaga elfogadják, akkor abban nagy része lesz a hajók elvesztése feletti ijedelemnek, amely halálos szurást ejt Anglia testére.

A KATONÁK KARACSONYA.

A katonák ebben az évben is csak úgy töltik majd a karácsonyt, mint máskor, mert fegyverszünetről szó sem lehet. Más években is megtették azonban, hogy karácsonykor nem intéztek rohamokat, csak ahol nagyon szükséges volt s így lehetőleg kevés ember pusztult el fegyver által a Megváltó születése napján. Sajnos, a mi magyar gyerekeink karácsonykor is erősen dolgozni fognak, mert Mackensen nem teheti meg, hogy meneteléseiben és a románok üldözésében pihenőt tartson, hisz abban az esetben talán megmenekülne a még megmaradt csekély román-orosz sereg.

A legszomorubb, a leghalálosabban dermesztő és legborzasztóbb karácsonya azoknak a testvéreinknek lesz, akik Szibériában szenvednek. Nagy részüket nincsen már a többiekkel, tízezer megfagyott holttest a csontkémméyre fagyott idegen földben nyugszik, de a jaj azoknak, ezerszer jaj, akik még életben vannak, akik még szenvednek. Ruhájuk nincs, fűtelten barakkokban simulnak egymáshoz elasztott testikkel, hogy egymást melegenessék és a fűrészt milliói úgy kinyozták őket, hogy még meghalni sem igen tudnak tőlük.

Pedig hát ennek nem kellene így lenni. A német-osztrák-magyar segélybizottság öt dollárjával egy teljes öltözetet tud itt beszerezni, ami egy télen át megmenetheti egy emberéletet, de nincs elég öt tallérjük. A jól kereső, jóllakott német-osztrák-magyarok jó nagy része nem ott dollárt, de öt centet sem adott még a Szibériánként szenvedő, értünk és a Hazánkért szenvedő hősök segítésére. Sokan csak beszélnek, vagy a mellüket, hogy ilyen meg olyan hazafiasak, de adni, ahhoz nincsen szívük.

Azok a magyarok, akik elolvassák ezeket a sorokat és megessik a szívuk a szegény, szenvedő, jó magyar testvéreink, küldjenek annyit a szibériai fogoly magyarok javára, ami a Jászmaria szegénységükből kitélik. Az Isten is megáldja, aki nem sajnál egy kis segítségét.

COLORADOI HIREK.

AUTO LIVERY
The Walsenburg Auto, Plumbing and Electric Company.
BICIKLI IS JÁVITUNK
Nyitva éjjel-nappal
Phone 46 P. 2.
WALSENBURG, Colo.

The First National Bank
Alapítva 1875-ben
Alapítók és tőke: \$250,000.00
TRINIDAD, COLO.

Dr. W. N. HALL
FÜGÖRÖVÖS
A State Guarantee Bank felett.
WALSENBURG, Colo.

GABE FURPHY
TÉMETKEZÉSI ÉS FÜVÁROZÁSI VÁLLALAT
WALSENBURG, Colo.

AGNES BROS.
CIPŐ, FÉRHATÁRÓ ÉS RUHA
BÉCSÜLTÉS ÉRŐ ÉS KISZÁLLÍTÁS
WALSENBURG, Colo.

50¢ Per Quart
100 Proof
Buck Creek
Old Kentucky Whiskey
Csak 50¢ egy kvart, 2.00 egy gallon a legfinomabb, legízletesebb és legpuhább szesz a világon, amit én valaha ivott. Soha nem kapja ezt az ízt másutt ízi érben.
SÖR ÁRBEJEGYZÉK.
Elsőrangú pilseni sör.
2 tucat nagy üveg ládában \$8.20
3 tucat kis üveg ládában \$8.20
6 tucat nagy üveg ládában \$7.50
10 tucat kis üveg ládában \$7.50
Az üveg ládákért \$1.00, a hordóért \$1.50 adunk vissza, ha a mi költségünkön vissza kifizetjük.
OSCAR BROS.
1513 Genesee St. Kansas City, Mo.

PÉNZT KÖLDENK AZ OHAZÁRA
The First National Bank
of Walsenburg, Colorado.
Befizetett alaptőke... \$60,000.00
Főtőke... \$40,000.00
BIZTONSÁGI LETÁRTFIOKOK
TISZTVISELOK:
Elnök: .....FRED. O. ROOP
Alelnök: .....JAS. B. DICK
Pénztárnok: R. L. SNODGRASS
Segédpénztárnok M. E. COWING

Szerkesztői üzenet.

Egy magyar. Ha itt nem vette ki a polgárlevélét, akkor otthon polgár s nem kell semmit tennie. A gyermekei birth-certificate-jét igenis láttatniassza s konzuli hivattal, ami ugyis csak pár centbe kerül, mert az szükséges.

Lugosi András: — Szomorú lehellet megkaptam s csak annyit jegyez meg, hogy azt a hirt nem az Ön által említett ember küldte be. Újév után én magam megyek le azokra a telepekre, azután majd írok rólok részletesen úgy, ahogy az állapotok vannak. Most még csak egyet kívánok megjegyezni. Azt írja, hogy vannak akik egy hirdetés miatt beszüntetik esetleg az újságot. Hát akik még a hirdetésekbe is bele kívánnak avatkozni, azok csak szünetesek. Minden ép eszi ember tisztában van vele, hogy a hirdetésben foglalt állításokhoz a szerkesztőségnek semmi köze, azért fizetnek, azt közölniük kell s azzal vége. De hát eszembe jut nekem is valami Lugosi András testvér! Volt egy idő régen, mikor azon a plézen panaszok voltak, bajok voltak s akkor a Bányászlap segített. A mi szavunkra hozott rendbe a bányatulajdonos mindent, még a rendőrt is a mi költségünkön eszattuk el onnan a törvénnyel. Azt mondták a magyarok, amikor ott jártam, hogy nagy jót tett velük a Bányászlap s hálaak is érte. Hát hálaak voltak. Velem volt ott a virginiai képviselőnk is és kétszáz magyar bányász közül volt szíve előfizetni négy hajtárnak. Meg vagy tinek járt már az újság. A többi százkilencven csak a vállat vonogatta. Legalább száz azt merre mondani, hogy nem tudtunk elválni, a többi meg nem is felelt neki. Hát senkinek nem kötelessége egy lapra előfizetni, még hálaöl sem. Nem is azért mondom. Csak úgy szembe juttott véletlenül, hogy milyen más is, mikor a szerkesztőt szidják s mindjárt szeretnék meg is fojtani itt-ott. Ha meg dicsérik? Hát dicsérik, deőt! De előfizetni! Azt felelik, hogy —nem tudnak elválni. De kivétel is vannak, kivétel-beesült nekik. Kivétel, akik tisztességesen gondolkodnak, emberségesen éreznek s ha ezek nem lennének régen ott hagyta volna minden szerkesztő a mesterségét. Hát béké velünk! Boldog ünnepeket kívánok, innap után egy-két héttel találkozunk személyesen.

HEGEDÜS ISTVÁN
JELENTKEZZÉK
Hegedüs István, Heves megyei magyar fiatalember, aki másfél évvel ezelőt Indiana állambar dolgozott, aztán West Virginiaiba került és ott valami rablóbanda kérekerítésénél nagy szerepet játszott, felkértek, hogy a címét pontosan ilyben, szíveskedjék közölni a Magyar Bányászlap kiadóhivatalával.

HEGEDÜS ISTVÁN
JELENTKEZZÉK
Hegedüs István, Heves megyei magyar fiatalember, aki másfél évvel ezelőt Indiana állambar dolgozott, aztán West Virginiaiba került és ott valami rablóbanda kérekerítésénél nagy szerepet játszott, felkértek, hogy a címét pontosan ilyben, szíveskedjék közölni a Magyar Bányászlap kiadóhivatalával.

HEGEDÜS ISTVÁN
JELENTKEZZÉK
Hegedüs István, Heves megyei magyar fiatalember, aki másfél évvel ezelőt Indiana állambar dolgozott, aztán West Virginiaiba került és ott valami rablóbanda kérekerítésénél nagy szerepet játszott, felkértek, hogy a címét pontosan ilyben, szíveskedjék közölni a Magyar Bányászlap kiadóhivatalával.

HEGEDÜS ISTVÁN
JELENTKEZZÉK
Hegedüs István, Heves megyei magyar fiatalember, aki másfél évvel ezelőt Indiana állambar dolgozott, aztán West Virginiaiba került és ott valami rablóbanda kérekerítésénél nagy szerepet játszott, felkértek, hogy a címét pontosan ilyben, szíveskedjék közölni a Magyar Bányászlap kiadóhivatalával.

HEGEDÜS ISTVÁN
JELENTKEZZÉK
Hegedüs István, Heves megyei magyar fiatalember, aki másfél évvel ezelőt Indiana állambar dolgozott, aztán West Virginiaiba került és ott valami rablóbanda kérekerítésénél nagy szerepet játszott, felkértek, hogy a címét pontosan ilyben, szíveskedjék közölni a Magyar Bányászlap kiadóhivatalával.

HEGEDÜS ISTVÁN
JELENTKEZZÉK
Hegedüs István, Heves megyei magyar fiatalember, aki másfél évvel ezelőt Indiana állambar dolgozott, aztán West Virginiaiba került és ott valami rablóbanda kérekerítésénél nagy szerepet játszott, felkértek, hogy a címét pontosan ilyben, szíveskedjék közölni a Magyar Bányászlap kiadóhivatalával.

HEGEDÜS ISTVÁN
JELENTKEZZÉK
Hegedüs István, Heves megyei magyar fiatalember, aki másfél évvel ezelőt Indiana állambar dolgozott, aztán West Virginiaiba került és ott valami rablóbanda kérekerítésénél nagy szerepet játszott, felkértek, hogy a címét pontosan ilyben, szíveskedjék közölni a Magyar Bányászlap kiadóhivatalával.

HEGEDÜS ISTVÁN
JELENTKEZZÉK
Hegedüs István, Heves megyei magyar fiatalember, aki másfél évvel ezelőt Indiana állambar dolgozott, aztán West Virginiaiba került és ott valami rablóbanda kérekerítésénél nagy szerepet játszott, felkértek, hogy a címét pontosan ilyben, szíveskedjék közölni a Magyar Bányászlap kiadóhivatalával.

HEGEDÜS ISTVÁN
JELENTKEZZÉK
Hegedüs István, Heves megyei magyar fiatalember, aki másfél évvel ezelőt Indiana állambar dolgozott, aztán West Virginiaiba került és ott valami rablóbanda kérekerítésénél nagy szerepet játszott, felkértek, hogy a címét pontosan ilyben, szíveskedjék közölni a Magyar Bányászlap kiadóhivatalával.

HEGEDÜS ISTVÁN
JELENTKEZZÉK
Hegedüs István, Heves megyei magyar fiatalember, aki másfél évvel ezelőt Indiana állambar dolgozott, aztán West Virginiaiba került és ott valami rablóbanda kérekerítésénél nagy szerepet játszott, felkértek, hogy a címét pontosan ilyben, szíveskedjék közölni a Magyar Bányászlap kiadóhivatalával.

HEGEDÜS ISTVÁN
JELENTKEZZÉK
Hegedüs István, Heves megyei magyar fiatalember, aki másfél évvel ezelőt Indiana állambar dolgozott, aztán West Virginiaiba került és ott valami rablóbanda kérekerítésénél nagy szerepet játszott, felkértek, hogy a címét pontosan ilyben, szíveskedjék közölni a Magyar Bányászlap kiadóhivatalával.

HEGEDÜS ISTVÁN
JELENTKEZZÉK
Hegedüs István, Heves megyei magyar fiatalember, aki másfél évvel ezelőt Indiana állambar dolgozott, aztán West Virginiaiba került és ott valami rablóbanda kérekerítésénél nagy szerepet játszott, felkértek, hogy a címét pontosan ilyben, szíveskedjék közölni a Magyar Bányászlap kiadóhivatalával.

HEGEDÜS ISTVÁN
JELENTKEZZÉK
Hegedüs István, Heves megyei magyar fiatalember, aki másfél évvel ezelőt Indiana állambar dolgozott, aztán West Virginiaiba került és ott valami rablóbanda kérekerítésénél nagy szerepet játszott, felkértek, hogy a címét pontosan ilyben, szíveskedjék közölni a Magyar Bányászlap kiadóhivatalával.

Időt és pénzt takarít meg HA TÖLUNK RENDELI AZ ITALAIT

AMERICAN PURE FOOD CO. CATLETTSBURG, KY.

Ez az egyetlen cég az italkereskedők közt, amely csak is 100 fokos italt árul, és soha nem szállít 100 fokoznál gyengébbet semmiből.

LEGNEVEZETESBB ITALAINK:
UNCLE SAM egyenes, 6 éves öreg Kentucky whiskey, tisztá, kitűnő ízű.
1 gallon .....\$ 2.25
2 gallon 4.35
3 gallon 6.50
Ugyanezek az árak akkor is, ha quanto tvegekben akarja.

A LEGKEDVELEBB ITALUNK:
COO COO GIN, valódi 100 fokos, valódi Juniper gyümölcsből készítve, a lehető leg-egészségesebb ital.
1 gallon .....\$ 1.95
2 gallon 3.85
3 gallon 5.75

SWEET BRIER peccstelt (bondolt) üvegekben, a Szövetségi Hatóság raktárából, a hatóság 100-fok peccstével ellátva. Tiszta, egészséges, kitűnő ízű ital.
4 quart .....\$ 2.95
8 quart 5.90
12 quart 8.60

KULFÖLDI ITALOK, A LEGJOBB MINŐSÉGBEN, A LEG-OLCSÓBB ÁRON:
1 gall. 2 gall. 3 gall.
SZILVORIUM, valódi 100 fokos...\$2.55 \$4.95 \$7.40
TÖRKÖLY, 100 fokos 2.55 4.95 7.40
TRESTOR, 100 fokos 2.55 4.95 7.40
4 quart 8 quart
INDIAN HEAD alma brandy, 100 fokos...\$2.45 \$4.75
Trjon teljes árjegyzékünkért. Küldje rendelését e címre:

American Pure Food Co., CATLETTSBURG, KY.

MEGBARINTOTTA A NAP az arcborát, szeretne ismét szép lenni? Vegyen egy tégely

Róth Liliom Krémet, Szappant és Pudert

Amerika leghíresebb arcápolóját.
RÓTH LILIAM CRÉM az amelyről minden nő kitűnő és biztos eredményt vall és a melynek ezer és ezer nő küszöbét gyönyörű kinfészt és boldogságot. Kegyetlen rendjele meg azonnal. Crém, szappan és puder: kis adag postán \$1.80; nagy adag \$1.60. Pontos cím:

Róth Sámuel Megváltó Gyógyszertára
125 AVENUE A, Dept. C. NEW YORK, N. Y.

CALUMET STATE BANK
CALUMET, MICH.
Tőke, tartalék és haszon: \$170,000
BÉTÉTEKRE RENDES KAMATOT FIZETUNK
KULFÖLDI OKSTALYUK MELYTANOS ÁRBAK KOLD PÉNZT
Kérjük a magyarok pártfogását

Tagja-e már
AZ EGYESULT ALLAMOK LEGNAGYOBB MAGYAR EGYLETENEK?
Önmagát és családját a legbiztosabban Verhovay Segély Egyletnél biztosíthatja.
BEALLÁS DIJAK:
16-tól 30 éves korig .....\$ 3.00
30-tól 40 éves korig .....\$ 4.00
40-től 45 éves korig .....\$ 5.00
45-től 50 éves korig \$10.00
45-től 50 éves korig csakis egyletek csatlakozása alkalmával vételek fel tagok.
Tagdíj di minden hónapban .....\$ 1.50
Egész évi tagdíj di ki tess összesen \$18.00
AZ EGYLETNEK A TAGOKRA SEMMI NEVEN NEVEZDOK KIVETESK NINCSENEK.
TAGOK CSAKIS KERESZTENYEK LEHETNEK.
Fizetünk haláleseti díj címen .....\$ 200.00
Fősegély díj címen \$1000.00
Csonkult díj címen, egy láb vagy egy kéz elvesztése .....\$ 400.00
Betegsegdíj a fők osztály három hónapig hetenként .....\$ 6.00
A központi pénztár kilenc hónapig hetenként .....\$ 6.00
Folyton beteg tagjaink teljes két évig kánnak betegsegdíj fenti értelemben.
Uj fők ez ország minden államában a központi tisztikar jóváhagyása mellett 18 taggal alakíthatók.
Egyletek csatlakozására kértnek.
Bővebb felvilágosítással szolgál
GABOR ISTVÁN, k. p. titkár.
3806 FIFTH AVENUE PITTSBURGH, PA.

HIRES PAP DOCTOR

ORVOSSÁG HIÉNAK

Ugy a nép közt csavargó, mint a lapokban hirdető orvosság hiéna egyre zsarponak, ha az egészségéről van szó.

Mi immetellen csak azt tanácsolhatjuk olvasóinknak, hogy soha ne forduljanak orvossághoz a köztük csavargó utazókhoz, sem a lapokban hirdető orvosság gyárukhoz, meg patikákhoz és orvosi intézetekhez, hanem ha bajuk van, menjenek orvoshoz.

Nincs a világon olyan ember, vagy olyan intézet, vagy olyan medicina, ahol, ahol postán elalják az ember baját s a postán rendelt orvosságok ára kilenczedszázalékosan kiderül.

Figyelem! Itt a magyar bányászok, hogy betegség esetén a plézen vagy a legközelebbi városban lakó orvoshoz forduljanak csupán s szöbe se álljanak utazó vagy lapban hirdető orvosságokhoz.

Father Mollinger, a Mt. Troy, Pittsburgh, Pa. Jézus legszentebb nevével nevezett templom papja egy képzett tanuló és legtekintélyesebb orvos volt Amerikában. Öt éven át tanulmányozott Európában a legnagyobb műgyógyász, mielőtt pappá felszentelték. Az 5. híre elterjedt, mivel az újságok megírták az ő csodálatos gyógyító képességét. Tízszáz személy látogatta őt meg egyetlen egy napon. Father Mollingernek különleges szere volt tüdőbajok, reumatizmus, vérbetegségek, vesebajok, női bajok, gyenge, fáradt és levert ellen; sovány és kövér ellen, ugyszintén hurut, ecéma, hűgkő, máj és gyomor rendetlen ségek, asztma és lázas betegségek ellen. Ha én beteg, vagy tud valakit, aki beteg, írjon a környékre, mely a csodálatos öreg pap élet-történetéről számol be. Ne küldjön pénzt, hanem egyszerűen nevével írja meg a címet: Father Mollinger Medicine Co., 209 West Ohio St., Pittsburgh, Pa.

JOHNSON & MORROW
TEMETKEZÉSI VÁLLALKOZÓK
RATON, New Mexico
Siremlékre rendeltet elvágandó.
Phone 274 F. 1 274 F. 2.

Dr. L. F. Lawson
FOGORVOS
A magyarság szíven pártfogását kéri
Williamson, W. Va.

Dr. W. H. Sperow
FOGORVOS
NORTHFORK, W. VA.
Clarktown oldalán.
Kéri a magyarság pártfogását.

Verdun első ostroma

Edri-i csendélet.

Azt írja egy bányásztestvérünk az Edri megállóhely mellett elterülő Kiskiménas telepről, hogy ott szép az élet, mert hogy — zajlik. Azt tartja ugyanis a régi közmondás, hogy akkor szép az élet, mikor zajlik! Nohát Edri mellett most ugyancsak zajlik! Hol a marakodás lármája, hol a polcek revolvereinek a dörrenése, hol a temetési gyászének szomorú hangja, de mindig zajlik valami az emberek közt; úgy hogy máholnap nem lesz épkézláb ember a vidéken, mindnek valami baja fog történni — a gyönyörűség-től!

Sztrájkolnak a Saltzbug Coal Company telepén már vagy tíz hónapja a bányászok s minthogy megegyezésre jutni sehogyan tudtak (a bányászok hibájából) a bányatulajdonos gondolt nagyot és merészt és december hó negyedikén huszonnégy sztrájkotörtört importált a telepre, akikkel hozzáfogtak a rég abbahagyott üzem megkezdéséhez. Azóta is minden nap jött három-négy munkára kész gyászvités s miután Edrin az állomáson a sztrájkoló bányászok megpróbálták őket lebeszélni a piszkos munkáról, a bányászok azt is meg akarta akadályozni, hogy senki ne forrázhassék a drága pénzen importált piszkos alakokhoz.

Rendőrköt állították az edri-állomásra, akik a megérkezett járműveket egyenesen Postere szállították s akik nem engedték meg, hogy a sztrájkolók szóba állhassanak az újoncokkal.

Minap aztán véres verekedés fejlődött ki a bányászok és a rendőrk között. A sztrájkoló bányászok azt vitatták, hogy joguk van a sztrájkolásra hozott emberekkel szépen beszélni és kérni őket, hogy ne vállalják a piszkos munkát (s egész Amerikában meg is adják ezt a jogot a sztrájkoló munkásoknak) a rendőrk ellenkeztek s verekedni kezdtek. A bányászok nem hagyták magukat s egy-egy markos legény úgy oda oda vágott a rendőrknek, hogy azok a revolverben kerestek menedéket és lövöldözni kezdtek, hogy folyók hát a esata, dretrehalálra! Az egyik polvak bányász nem vette tréfára a dolgot, s olyan kékszeműt adott hirtelen a legjobban lövöldöző rendőrknek, hogy mire a vonatra tettek, hogy a kórházba vigyék, már meg is volt halva. A bányászok részéről nem volt halottja a csatának, de hatan elég súlyosan meg sebesültek, a rendőrk részéről az egy halotton kívül még pár sebesült lett harképtelenné téve.

A sztrájk pedig folyik tovább a legnagyobb elkeseredettséggel s a bányászok el vannak határozva, hogy most már azért sem engednek, akármilyen történik is, mert legemberibb jogaitól akarták őket megfosztani, hogy letörjék az ellenállásukat.

Verdun első vezetes ostroma tudvalevőleg 1792-ben ment végbe és akkor nem kisebb ember, mint Goethe szerepelt ott mint haditudósító, aki igen érdekesen írja le az ostromot. A szövetségesek 1792 őszén vonultak a köztársasági Franciaország ellen. Goethe így tanúja volt Verdun lövetésének és későbbi átadásának. A vár bombázásáról ezeket írja Goethe:

— Ebből után kilovagoltunk egy közeli domb tetőjére, hogy onnan jobban szemügyre vehessük a várost. A város nagyon csinos. Sok kert van körülötte s benne. A Maas több ága keresztfolyók rajta. Verdun mint város nagyon szép, mint vár azonban könnyen lövethető. Miután a város lakosai megtagadták az átadást, a délután ennifogva azzal telt el, hogy a mieink fölláttak az ütegeket. J6 tábori látesővel ellátva néztük a várbeliek foglalkozását. Láttuk, hogy különösen egyik pont körül sürgönek igen sokan.

A bombázás pont éjszakai vette kezdetét. Az ütegek hatalmas és nagy zajjal dolgoztak. Egyik-másik gyújtó-bombákat lött és több tüzetet figyeltünk meg a városban. Mikor az egyik hatalmas emeletes épület kigyullt, távcsővelünk láttunk, hogy a falakon emberek fáradoznak, akik a tüzet előlani parkodnak. Csoportokba rendezve néztük a bombázás hatását s közben vitáztunk róla. Egyikünknek ilyen véleménye volt, a másiknak meg amolyan.

— Én közel mentem az egyik üteghez, hogy figyelemmel kísérjem a lövegek repülését elindulások pillanatától. Azonban az ágyúk olyan nagy zajjal sülték el, hogy azt békés polgári fülem nem bírta ki és éppen azért hamarosan másfelé mentem.

Az osztrákok között sok magyar huszár is volt és Goethe nagy csodálattal emlékezik meg a hős magyar huszárokról, akikről azt mondják, hogy a világ legjobb katonái. A magyarok — mondja Goethe — már sok olyan bator és vitézi eszelekedetet vittek véghez, amelyet az egész világ megbámult.

Munkájában így ír Goethe: — Szeptember elsején reggel 8 órakor szünt meg a rendszeres bombázás, bárha innen is és onnan is még mindig kilövéstettek a golyók. Az ostromlótak különösen egy 24 fontosbó lötték, ami azonban nekünk inkább mulatságra, mint megijedésre szolgált. Tegnapi láttam, hogy a huszár nevére nézték az egyik golyót, amint a fejük fölött repült, aztán pedig utána szaladtak és amikor elfogták, nagy diadallal hozdorták végig.

— A városban két párt uralkodott. A polgárság akarta meg mindig a királyság felé szított és el akarta kerülni a vár lövetését. A

UJ MAGYAR LAP.

„J6 Egészség” címmel új magyar lap indult meg New Yorkban s ha a jelek nem esznak, az új újság rövidesen tért hódít magának az amerikai magyarok közt. Mint a címe mutatja, a lap tisztán egészségi kérdésekkel foglalkozik még pedig képen és írásban. A tartalma komoly és ismeret-terjesztő, a kiállítása csinos, az ára mérsékelt. Kétszer jelenik meg havonta s az előfizetési díja egy dollár egy évre. Mutatványszáma szívesen küldenek belőle. Az új lap címe: J6 Egészség, 223 E. 68th Str., New York, N. Y.

Az Első Kohányi Tihámér Amerikai és Magyarországi Egyesült Magyar Munkás B. Egyet és Munkás Szövetkezet főtitkárak boldog karácsonyi és újévi ünnepet kíván az összes tagtestvéreinek.

A tiszták megbízásából
SIPOS GYULA, kp. titkár.

KIMÉLJE MEG A GYOMRÁT - NE IGYON UTÁNZOTT ITALT

NALUNK KAPHATÓ, HAZAI MÓD SZE RINT, GYÜMÖLCSBŐL FŐZÖTT

Valódi szilvórium és törköly pálinka

valamint több fajta magyar kedvenc ital, melyekért teljes jótállást vállalunk.

30 évi tapasztalatunk által a pálinka ízletben, abban kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legjobb italokat a legolcsóbb árak mellett árulhatjuk.

Ezen cég tulajdonosa, valamint alkalmazottjai magyarok.

Ha Catlettsburgha jön, és ha becses látogatásával megtisztel bennünket, egész otthonosan fogja magát érezni nálunk.

Postai megrendeléseket pontosan elküldünk, irhatja magyar nyelven, mi is magyarul válaszolunk.

A szállítás költségét mi fizetjük minden öt dolláros vagy azon feletti rendelésnél 250 mértékezőn belül.

GOODMAN

Box 157

Az egyedüli magyar italkereskedés
Catlettsburghban és vidékén.
Catlettsburg, Kentucky

Magyar Bányásznaptár

Patikaszerekért

menjen vagy írjon

Érdeky Kálmán

gyógyyszerészhez,

aki budapesti egyetemet végzett okl. gyógyszerész.

3964 Second Avenue,
PITTSBURGH, PA.

ORIENT COKE COMPANY

ORIENT, Fayette County, Pennsylvania

Negyen vagy ötven magyar szénbányász keresetk. Telepünk a híres Connellsville Coke környékén van. J6 iskolák, templomok és házak a telepen. Legjobb kereset.

Menjen Unlontown vagy Brownsville (Fayette County, Pennsylvania) városokba és onnét vegye a villamos vasutat (street kárt) Orientbe. Jelenkezsek a szuperintendensnél, kinek neve Charles Opperman.

Dr. RICHTER'S Pain Expeller

Ceuz, köcsvény, rheumatizmus, idegesség, trülett és izom-merevség, hűlés, gége, torok-fájás és fogfájás ellen.

Itt van az eredeti csomag képe, a hogy azt árusítják. Ne fogadjon el csomagot, ha nincs rajta a HOR-GONY védjegy.

Kapható minden patikában 25 és 50 centért és a készítőknél.
F. Ad. Richter & Co.
74-80 WASHINGTON STREET
NEW YORK, N. Y.

Fontos értesítés

ELDORADO, WASSON MUDDY HARRISBURG ES A VIDÉK MAGYARSÁGÁNAK.

Megérkeztek a háborús lemezek, és BERKES BELA cigány zene darabjai. Szeresse meg magának az ünnepre kedvenc lemezeit. BESZÉLGŐGÉPEK 15 dollártól feljebb, minőség szerint, nálunk KÖNYV RÉSZELET FIZETÉSRE beszerezhetők.

Keressék fel üzletünket és hallgassa meg a kézzel levő szebbnél szebb magyar lemezeit.

August Zvara

Box 346 HARRISBURG, ILL.
Phone 204 G.

Amerikai magyarok ágyuja - a hazai hurkatöltő.

VALÓDI HAZAI KÉTSŐVES HURKATÖLTŐ. Erős, fényezett fémlemezből, karikákkal, keményfa nyomóval. Minden hurkatöltőnek két kieseríthető csőve van, az egyik kolbász, a másik hurkatöltő. HÁROM NAGYSÁGBAN KAPHATÓ:

Rendes nagyság \$2.25
Nagyobb \$2.50
Legnagyobb, henteseknek való \$3.00

HAZAI MUNICIO

LEGFINOMABB HAZAI FÜSZERÉK:

Szegedi rózsá paprika .....1 font 50c
Dunántúli erős paprika .....1 font 50c
Finom, tiszta majorána .....1 font 60c
Magyar lars .....1/4 font 30c
Hazai szilva-lekvár .....5 font \$1.00
Hazai safrán 1 csomag 50c

Rendelésel együtt pénz is küldendő!

Kérjen nagy képes árjegyzéket!

Hazai dereglyefehetső .....25c Hazai spékelt-tü .....35c Hazai diasmólos-kés .....65c Hazai tőkgyalu 75c

EMIL NYITRAY, 77 First Ave., New York, N. Y.

25-50 százalékos

Takarít meg

ha borokat, likőreket és minden egyéb szeszes italokat magától a termelőtől vásárol.

Cégünk The Schuster Company, Cleveland, Ohio, egy 1885-ben alapított kitaláló vállalat, s áruikat teljes felelősséggel szállítjuk bárhová.

Elsőrendű likőrök árjegyzéke a következők:

Tiszta Treaster gallónja	\$1.75	\$2.00	\$2.25	\$2.50	\$2.75
Tiszta Silvestra	"	"	"	"	"
Tiszta Cognac	"	"	"	"	"
Tiszta Whiskey	"	"	"	"	"
Igen finom Cordials: Rostopshin per gallon	\$1.50	\$1.75	\$2.00	\$2.25	\$2.50
Egyéb Cordials per gallon	\$1.39	\$2.24	\$2.54	\$2.94	\$3.24
Cremes: Menth, Violet, Coffee és egyéb per gallon	\$2.04	\$2.24	\$2.54	\$2.94	\$3.24
Köménymag per gallon	\$1.79	\$2.04	\$2.24	\$2.54	\$2.74

MI FIZETJÜK A HADI ADÓT.

Irjon teljes árjegyzékünkért borok, likőrök, cordials, alcoholmentes italok, szirupok, édesor, borecserző, stb.

Szállítási feltételek: Készen a rendelésre vagy draft a szállítólevéllel valamelyik bankra.

THE SCHUSTER COMPANY

Dept. Z. 2214-16-18 East 4-ik utca, CLEVELAND, O.

Szemben a Sheriff street Market-házban.

KISHIRDETÉSEK ÁRA.

ELADÓ ízelet vagy birtokok soronként 15 cent.

ELZÁSSAG és nyílté i közlemény soronként 25 cent.

TÁRSULATOK bányászokat kereső hirdetései: Inchenként \$2.00.

Allást keres. Több nyelvet beszélő kifogástalan jellemű magyar ember Coal Co. irodába mint tolmács állást keres. Jelenleg is ilyen állásban van. Érdeklődők írjanak P. P. Jelligére Amerika Magyar Népezeva Johnstown irodája címére, 203½ Broad St., Johnstown, Pa.

Hegedűs János házát keresem, Aban megye Assala-i lakot, aki itt Amerikában, Pennsylvania, Fayette Countyban, Leisenring vidékén szokatlanul él. Kérem őt vagy a róla tudókat, sziveskedjenek velem a holtáért tudatni. Andrew Győző, P. O. Box 38, Universal, Ind.

Kostányecz András, Bereg megyei magyar honfitársat keresem a kérem a róla tudókat sziveskedjenek velem a címét tudatni. — Alexander Vitay, Box 2, Leona Mines, Va.

Bányakovács kerestetik, aki a munkáját érti, ugyszintén strekes is. Magyar embereket akarunk és előnyben részesítünk családost ember. Irjon felvilágosításért e címre. O. W. Evans, Gen. Mgr. Sharondale, Pike Co., Ky.

SZABADMAKAT kiskészletű bet- és kiföldön, azok értékesítésé, kiskészletű HERZOG ZSIGMOND az Egyesült Államok szabadelmi hivatalában bejegyzett szabadelmi ügyvéd a Budapesti kir. megyében végzett okleveles mérnök.

110 NASSAU ST., NEW YORK.

Köze és vásárlás 955-2nd Ave.

Virginia Wine & Liquor Co.

INCORPORATED

P. O. BOX 403

CATLETTSBURG, Ky.

Számos tudomásra adjuk a két Virginia magyarságnak, hogy átalakították. Például, a legújabb Roanokeból CATLETTSBURG-ba, Ky. helyreztük át, mert a bányatelepek magyarjainak ide van a legjobban vasúti összeköttetésük.

A C. & O. & B. & O. valamint a Virginial vasuton meg van engedve az ital szállítása és mindenki magával vihet a vonatokban 4 és 5 gallon szeszes italt.

Virginia Államban lakó vevőinket értesítjük, hogy november 1-én kezdve egy ember részére havonta csak 1 quart whiskeyt vagy alkoholt, vagy pedig 3 gallon sörrel szállíthatunk. Egy hónap alatt, azaz 30 nap eltelté előtt egy ember mindkét felét nem rendelhet.

A magyar bányászok szives pártfogását kérjük.

Virginia Wine & Liquor Co.

Segédüzletvezető MARKÓ JÓZSEF.

Box 403

Catlettsburg, Ky.

A HÚ SZOLGA BÉRE

HÁROM ESZTENDEI MUNKÁNK EREDMÉNYE. — MEGFIZETNEK AMERIKA BANYASZAI.

Három esztendeje, hogy a Magyar Bányászlap először megjelent a magyar bányászok közt és ez alatt a három év alatt minden munkánk, minden gondolatunk és minden szeretetünk az amerikai magyar bányászok szolgálatában állt. Biztosak vagyunk, hogy a köleket munkát és tökéletes lapot nem adhattunk, gyarló emberek vagyunk mi is csupán; de a jó akaratunk, a hűség szeretetünk egészen, megosztatlanul és tökéletesen a magyar bányászoknak jutott.

Kenyéradó gazdánk, az amerikai magyar bányász, sőt Amerika nem bányász magyarsága is megfizetett a munkáért, becsülettel, bőséggel, és a három év alatt ha vagonot nem is, de szeretetünk annál valamit értékesebb, nagyobb kincsét, — az emberek szeretetét. A három éves évforduló alkalmával sokan küldték hozzáunk tisztelettel barátságuk és szeretetük bizonyítékait a alább közlünk egy párt azokból a levelekből, amelyekben a három évi hűségesség munkabéret elküldötték hozzáunk.

Emil Kiss
133 Second Ave.
New York, N. Y.

Igen tisztelt Himler Ur:

A Magyar Bányászlap, amely ma három éves, Önnek köszönhető a megszületését, a múltját és a jövőjét. A Magyar Bányászlap ma már tényező, egy testet öltött fogalom, amely egyesítette a magyar bányászok ezreit; s a szavára testvérekké váltak az idegenek egymással.

Lelkesen védő öket ott, ahol a gyengeségük eszköz azok kezében akik a magyar bányást kihasználják. Örülök és szerencsémnek tartom, hogy a magyar bányászok mai ünnepnapján a közös örömben részt vehetek. Engedje meg hogy így gondolatom megosztom a kezét és így köszöntsem fel. — Jó munkát végzett Mészter Himler, tartsa meg a magyarok Istene a Magyar Bányászoknak! Kiváló tisztelettel és barátsággal

Kiss Emil.

Mélyen tisztelt szerkesztő ur:

Itt mellékelem az előfizetési díjat s a napról külségét, bár még az ideje le nem járt, de hát mindig az, hogy ma, vagy holnap, annak, aki fizetni akar, én pedig akarok. Akarok, mert valóságilag megleg engem ez az újság, amely olyan páratlan kitalással írta a nyakunkon élő piszkos hiányokat. Megérdemli ez a lap minden magyar igazságos pártfogását, mert egy dollárért újságot ad ki, írja az igazságot és egy illdózi a

gast, hogy hozzá hasonló lap nincsen Amerikában. Pártolja ez az újság a bájba jutott magyart, a hol csak kell s én igazán úgy szeretem, hogy nem tudnék nélküle megenni. Tizenhárom évig én is vágtam ugyan a szentet a föld alatt, ma azonban már nem vagyok bányász, mégis jól esik, ha a bányászokról hallok, mégis örül a szívem, hogy a magyar bányászoknak ilyen szószólójuk van itt Amerikában. Vannak 16—20 oldalas nagy lapjaink, de az ember alig éri őket, mert nem a munkás embernek van írva; s a magamfajta egyszerű ember, ha a háborút olvassa, úgy tele lesz a feje kimondhatatlan nevű hegyekkel bokrokkal, hogy az értelmét nem tudja kihozni. A Bányászújság röviden, de értelmesen tájékoztat bennünket mindenről, becsüljük is, Kedves Bányásztársaim a Szerkesztőnket is, meg a lapunkat is, mert tübbet ad az nekünk a husz oldalas újságnál. Szeretettel, pártfogást csak itt találunk, mert a többinek nincsen ideje rá. Köszönet az Isten a lapért és a Szerkesztő és terjedjen el a bányászok újsága.

Hogyan János.
R. 3, Box 97
Fairgrove, Mich.

Tisztelt Szerkesztő Ur:

Mellékelve küldöm a magam meg a Kozma István 15 centjét a napra s előre is köszönjük azt mert tudjuk, hogy páratlan lesz a bányászok részére. De kíváncsi is, hogy a jövőben még egyszer olyan legyen a bányászok újságja mint most s még egyszer olyan erővel működjék az érdekében mint a múltban tette.

A mi újságunk, a Bányászlap az egyetlen újságja az amerikai magyarságnak, amely nyíltan kiadvája az igazságot mindenkinek a szemébe, nem a háta megett. Ezt a lapot nemcsak a bányászágnak kellene pártolni, de pártolni kéne a gyári munkásnak is, mert nekik is könnyebb lenne a soruk, ha ismernek a többi telepek munkáit. Nem lenne akkor a bányász olyan nagy ur, mert nem lenne a munkás egy telephöz köve. Sok embert a zülléstől mentene meg a Bányászlap, mert megismerhetné vele a vidéki munkát, így pedig a városokból nem mernek kimeni.

Adja Isten, hogy úgy legyen, adja az Isten, hogy a bányászok lapja szolgálhassa Amerika egész magyarságát, nőjön nagyra ez a mi újságunk.

Most pedig boldog kívánsóny! és újévi ünnepet kívánunk a tisztelt Szerkesztő Urnak, s maradt baktársai szerettel

Nemes János
Kozma István
A családunkkal együtt
Dunlop, W. Va.

Itt küldöm a 15 centet és tiszta szívemből kívánok boldog ünnepeket Önnek. Adja Isten, hogy a mi újságunk, a Magyar Bányászlap még egyszer olyan erős legyen háromszor annyi olvasóval bírjon s úgy szolgálja megővekedve az itt nyomorgó sok szegény bányászt. Hogy legyen ezentúl is hű barátja minden árva bányásznak, támogatója, tanácsadója és védelmezője, mert a multban az volt.

Akinek a lejáró kő a feje felett lebeg, de barátja nincs ebben az országban, annak jól esik tudni hogy a Bányászújság szeretettel gondolt minden bányászra. Legyen hát erős a lap, mint a szikla, hogy mi se tudja megengatni.

Adjon az Isten erőt, kitartást a Szerkesztőnek a jövő küzdelmeihez, hogy mindig küzdhesen a bányászok jóvoltáért és tiszta szívemből kívánom, hogy a mi kedves lapunk ne bányászok egy bányász-bajtársam házából sem, mert ha bajban vagyunk, mindig az a legfontosabb hely, ahová valamelyik orvoslásért folyamodunk s ahonnan soha nem utasítanak el senkit. Legyen az Isten áldása annak minden munkásnak és olvasónak.

Hű olvasója a Bányászlapnak,
Kovács Gyula
Primer, Colo.

Meg vagyok a fizetéssel elégedve, bányásztársaim. Küldök tovább, egyúttal, egymásért, egymással. Ti odakinn a szemes plézen egy akaratát gondolkodtok én pedig írom idebenn tovább a betűket szeretettel írom... most könnyes szemekkel írom...

Dr. D. B. AKERS
FÖGÖRVÖS
Justice épület, a Leader Store felett
LOGAN, W. VA.
Kéri a magyarok pártfogását.

Ezer magyar nóta

Gyönyörű magyar gramophon lemezek nagy raktaíron vannak nálunk. Árjegyzékét szivesen küldök a magyar bányászoknak, csak írjanak érte. Ha bejön Charlestonba, jöjjen el hozzám, hallgassa meg őket. Danológépek nagy választékban

Egy PAR ÚJ LEMEZ:
Enekelte KIRALY ERNŐ,
égyzene kísérettel.
E2906 (Ide-ide gyere ide
(Csárdás
(Egy krajcáros levélpapír
(Hallgató
E2907 (Jó dolga van a huszárnak Csárdás
(Csak korgó, kopogó. Ide
(oda állongélek.
(Csárdás.

A lövészek és tábori életből. Jeleneteket a nagy világáboruból.
E2978 (Este a lövészekben.
(Székelyvér.
E2979 (Kaméleon bevétele után
(Először az olasz had-
(ron.

H. GALPERIN
720 KANAWHA STREET
CHARLESTON, W. VA.

Ingyen pálinka

Ha nekünk nevé és címét beküldi, akkor lehetővé tesszük magának azt, hogy egy kvart ingyen finom pálinkához jusson ingyen.

GLENSIDE DISTILLING CO.
418 Delaware St.
KANSAS CITY, MO.

Dept. 1.
Név
Cím

TAMS, W. VA.

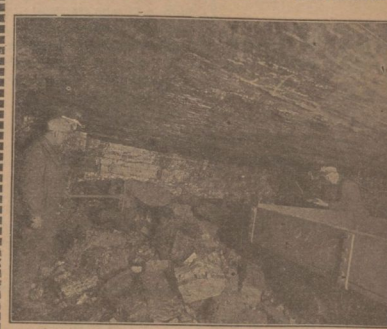
Kérdezze meg az itt élő magyarokat. — Iskola, templom, Verhovay Betegseggyűző Egylet. — Szükségünk van 50 jó magyar bányászra. — Irjon további felvilágosításért, magyarul, vagy angolul:

Gulf Smokeless Coal Co.

TAMS, W. VA.

Bányászok kerestetnek.

Junius 16-án emeltük a fizetéseket

Nő és magános emberek a STONEGA COKE and COAL COMPANY virginiai bányájában. Pik és masina szén, nyitott lámpa, jó top és száraz bányák. Magas szén, jó megfizetési viszonyok. Peda két betenit. Megfelelő szendélyeknek utiköltséget előlegeznek. Bővebb felvilágosításért írjon e címre magyarul: STONEGA COKE and COAL CO., Box 149, STONEGA, VA.

BANYÁSZOK KERESTETNEK

Jó bányászok állandó és biztos munkát találhatnak a FEDERAL COAL & COKE CO. bányájában, GRANTTOWN, W. VA. — A telepon meg van minden modern felszerelés, jó lakóházak, iskolák, templomok, jó víz, szén és villanyvilágítás. — A bányászok keresete napi 4- és 5 dollár közt váltakozik. — Irjon magyarul, ha felvilágosítást akar és magyarul fogunk rá választolni.

Federal Coal & Coke Co., Granttown W. Va.

Jó kereset

a bányáinkban

Jó élet

a telepeinken, ezekről ismerik a magyarok a mi bányáinkat. Egészében a bánya, magas szén van benne, s jó levegő. Pikkol és másdával dolgozunk, a munkát állandó; több pénz kereset nálunk, mint báhol másutt. Vannak templomok, iskolák, Verhovay- és munkás betegseggyűző egyet.

JÓ MAGYAR BURDOSHÁZAK MAGANOSOK RÉSZÉRE. Sok magyar család, egész magyar falu van a telepen; jó barátok közt él itt az ember, és ez, meg a jó kereset tartja nálunk éveket a magyar munkásainkat.

UTIKÖLTSÉGET, MEGFELELŐ ENBERNEK, ELŐLEGZENEK. Jöjjen szonnal, vagy írjon magyarul felvilágosításért.

CLINCHFIELD COAL CORPORATION
DANTE, Va.

A Charleston környéki magyarság figyelmébe!

Ha jó és csinos kéz arany rendelt ruhára, vagy egyéb férfi kelmére, pl. kalap, ingek, nyakkendők stb. van szüksége, látogassa meg a legjobb és legnagyobb üzletünket, ahol KOSZTIN E. SANDOR ur, a mi közkedvelt magyar szabásunk és üzletvezetőnk Önt készséggel fogadja. Szives pártfogását kérjük

SCHWABE & MAY

W. VA. FINEST STORE FOR MEN

210 és 212 CAPITOL ST.

CHARLESTON, W. VA.

Olcsó pénz küldés

JÓTALLAS ÉS BIZTOSITÉK MELLETT

100 korona csak \$13.00

A. J. Durchinsky Box 132 Logan, W. Va.